

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Printet af J. W. Neumann, København.

C. A. Meisner's Forlag.

1855. No. 10. 1/2. 1/2.

ROSENVOLD

forhen Staxevoild, i Jylland, opført 1585.

ROSENVOLD

forhen Staxevoold, i Jylland, opført 1585.

Ved den nordre Bred af Belle Fjord ligger i een af Danmarks smukkeste Egne Herregaarden Rosenvold ved en lille Bugt, som frembyder en ret god Ankerplads for mindre Skibe; Gaarden indesluttet af høje, skovklædte Bakker, saa at der kunns haveS fri UdSigt over det bevægelige Hav, saavel Belle Fjord — med sine afvejlende, snart skovbedækkede, snart nøgne Kyster og de høide Sandbakker i Gaardslev Sogn — som Kattogattet, der ruller sine Bølger imod den Landtunge, hvorpaa Gaarden ligger, og over denne til Byens høie Kyst, som rigtignok er 2½ Mile borte, men dog i Regelen altid sees tydeligt. Med østlige og nordlige Storme bruser og skummer det oprørte Hav lige uden for Vinduerne og kaster sine høie Bølger langt op paa Kysten, men for Overbømmelser har man her intet at frygte, dertil ligger Gaarden for høit. Den bestaaer af en toetages Hovedbygning med et rundt Taarn ved hver Ende, af samme Høide som Bygningens Tag, alt af den massiveste Grundmuur, saa at denne ovenover de anseelige Kjeldere er tre Alen tyk og alle Vinduer betydeligt udvidede for at skaffe Lys ind i Værelserne. Indtil 1817, da Gaarden igjen blev beboet af et Herkskab, stod den gamle skumle Hovedbygning endnu aldeles uforandret ligesom den blev opført i Aaret 1585, med sine smaa Buevinduer, som kunns gave et maadeligt Lys og mere syntes bestemte til at holde dette ude end til at skaffe det Indgang. Foran Dørren var der dengang en Udbygning ligesom Baabehuset paa en Kirke, og flere — nu tilveels tilsmurede — smalle Vindetrapper førte ned i Kjelderne, der vare bestemte til Fængsler og ofte nok havde været brugte som saadanne; paa Bygningens ene Halvdeel vare der kunns to Vinduer og i Taarnfængslerne hverken Vinduer eller Aabninger, hvorfra der kunde trænge Lys eller Luft ned til Fangerne, og en Mængde ubekjendte Redskaber og store hule Steene, som dengang endnu foresandtes, antog man almindeligen for Marterredskaber, men om dette virkelig var deres Bestemmelse kan nu ikke godt afgjøres, da de alle ere forsvundne. — I et Kammer i det søndre Taarn jaedes dengang ogsaa endnu store Blodpletter saavel paa Gulvet som paa Væggene, Vidnerne om et Drab, som en Tjener imod sin Villie — for at værge sit Liv — maatte begaae paa sin Herre. Denne, en Grev Rantzau og Broder til Gaardens Eier, holdtes for Affindighed indejærret i dette Værelse

og blev bestandig bevogtet af en Tjener, som dog engang forsemt at lukke Dørren omhyggeligt, da han et Dieblik gif bort; den Affindige kom ud i en anden Stue og fandt der en Bøse, som han tog med sig, hvorefter han laafede Dørren; da Tjeneren kom tilbage, truede Herren ham med siebliftelig Død, derfor han kom ind, og, da han veduagtet sprængte Dørren, opstod der en Kamp, hvis nærmere Omstændigheder ikke vides, men hvoraf Resultatet blev at den Affindige blev dræbt ved Studdet af den Bøse, han havde hentet; Tjeneren paastod rigtignok at den af sig selv var gaaet af, men formodentlig har han fravristet den Affindige Gøværet og siden, da den Anden blev ham for overmægtig, stød ham for at frelse sit eget Liv; den Døendes blodige Fingre havde efterladt sig tydelige Spor paa Væggen, og store Blodpletter fandtes paa Gulvet; nu er Værelset ganske forandret og alt Sligt forsvundet.

At en saa uhyggelig Bygning maatte være rig paa Sagn om Spøgeri vil Enhver let indsee. I den affindige Greves Værelse pubstede og tumlede det hver eneste Nat; hver Julenat stode alle Husets Dørre aabne og man hørte da en Vogn med Musik kjøre frem foran Hovedtrappen og paa samme Tid Lyden af tre hule Drøn fra en Dør i den ene Kjelder, hvor engang et MenneSke skal være indmuret eller vel snarere en Fange sultet ihjel. I Gaarden saae man undertiden en rød Hest løbe omkring, og, naar Folkene forsøgte paa at gjenne den ind i Stalden, viste den sig ogsaa villig, men forsvandt i det Dieblik den kom over Dørtærskelen. Gaardhundene tudede hele Natten og levede aldrig længe, indtil man endelig fandt paa at flytte Hundehuset, da man jævnlig saae en høid Skikkelse gaae fra det Sted, hvor Hundehuset havde staaet, og til Indgangen paa Hovedbygningen, hvor den forsvandt. — Dgfaa i Stovene udenfor Gaarden var der Spøgeri. I en lille Stov til Venstre, naar man følger Veien langs Stranden, hørtes ofte BarneSkrig; en pige skulde der have født et Barn i Dølgemaal og derefter dræbt det. — I Grunde Stov skulde der i Nærheden af Fjorden ligge en Skat, som flere havde prøvet paa at have, men, naar de gravede efter den, viste der sig pludseligt en høi, slank Jæger i grønne Klæder, ledsaget af en Skytte og en uendelig stor Mængde Hunde, der ligesom myldrede frem alle Sider og overalt bedækkede Jorden; herover bleve Stattegraverne altid forskædede og toge Flugten, men Jægeren kaldtes Grev Otto — var alti-

ROSENVOLD

forhen StaxevoId, i Jylland, opført 1585.

jaa, inebens han levede, en Grev Kangau — og jager paa hele Voller Gods og i alle Rosenvolds Skove med Hujen, Raaben og Hundeglam, efter Nøgles Sigende fordi han — ligesom Valdemar Atterdag — ikke ønskede sig noget andet Himmerig, efter Andres fordi han engang skal have taget Brødet fra Alteret og ladet det i sin Bøsse for derved at erholde Fristid og altsaa aldrig at slyde feil.

Ravnet Rosenvold er ikke ældre end den nuværende Bygning, men Gaarden kaldtes tidligere StaxevoId og laae oprindeligen i Barrit Sogn Bjerre Herred, nu i Veile Amt, ved Byen Staxerode, omtrent $\frac{1}{2}$ Mil fra Stranden, hvor man endnu i Skoven skal kunne see Spor af den aeldgamle Borg. Den tilhørte en mægtig og anseet Familie ved Navn Kalf eller Knob, der især spillede en vigtig Rolle i det 14de Aarhundrede, men dog allerede tidligere var bosat her i Landet. En Ridder paa StaxevoId gav, som Sagnet vil, ved sin Begjærlighed Anledning til dens Udelæggelse, idet han for sin Nabo, Bjergmanden i Steenshei, yttrede stor Lyft til at see dennes Rigdomme, hvorom der var saa megen Tale. Bjergmanden tillod ham dette gjerne, men advarede ham tillige imod at stjæle noget deraf, thi dertil vilde Fristelsen være meget stor og saadant siden bekomme ham ilde. Hr. Kalf meente at det ikke havde nogen Nød, og Bjergmanden aadnede nu Forskuen til Hæien, hvor der laae store Dyrger af Guld og Sølv. Allerede nu kunde den mandhaftige Ridder ikke modstaae Fristelsen, men stak hemmeligt en Guldsko til sig, efter hvilken Guld siden altid kaldte ham Hr. Kalf Guldsko,* men Straffen udeblev ikke, som Trolden havde sagt, thi Gaarden brændte af, eller blev, efter Andres Fortælling, nedrevet af den opragte Bjergmand, og Hr. Kalf Guldsko opbyggede da det nye StaxevoId i Stouby Sogn ved Stranden paa det Sted, hvor nu Rosenvold staaer, og besæftede det vel med Mure og Grave.

Dette kunde ogsaa nok gjøres Behov, thi da Borgens Beboere, formodentlig i Grev Gerts og Valdemar Atterdags Tid, plyndrede og foruroligede de omboende Bønder, efter hiin Tids sædvanlige Skik, vare disse ikke mere taalmodige her end i andre Dele af Landet. De samlede sig da til et alvorligt Angreb og stormede fra alle Sider løs paa Borgen, men dennes Besætning forsvarede sig tappert og gjorde Beleirerne stor Skade fra Skydehullerne, samt fangede endelig ved et Udfald en stor Mængde af dem, hvorefter de Dvrige afsprede sig; Fangerne kastedes i Taarnfængslerne og bleve haardt pinte paa allehaande Maader. — Beleiringen gjentoges imidlertid siden, om af Bønderne alene, eller om tillige af Kongens eller Hanshædernes Folk, — for at straffe Besætningen for dens Sværveri i Skattegat og Belt, — vides nu ikke, men vist er det

at Beleiringen denne Gang blev drevet med større Kraft, og, da Borgherren ikke mere havde synderligt Haab om at undslippe, nedgravede han sine bedste Skatte esteds paa Gaarden og blev kort efter, da Hjenden med stormende Haand trængte ind i Borgen, nedhugget tilligemed Besætningen. Man har derfor heller aldrig siden kunnet finde den nedgravede Skat, hvor tidt der ogsaa er søgt efter den, men at den endnu ligger esteds paa Gaarden, derom tvivler man der paa Stedet slet ikke.

Borgen blev nedbrudt og stod som Ruin i et Aar Aarhundreder, indtil den berrømmelige Rigbraad og Marsk, Holger Ottesens Rosenkrands til Voller og Stjernholm, Stattholder i Nørrejylland og Hovedsmand paa Standerborg og Bygholm, fattede den Beslutning at gjenopbygge Gaarden og gav den sit Navn; denne Beslutning fik han dog ikke udført, med mindre han har ladet sig næie med en uanselig Bygning, hvilket næsten synes rimeligt, da man hyppigt finder ham benævnt til Rosenvold, hvormod hans Enke, Fru Karen Gyldenstjerne, 1585 opførte det nuværende Rosenvold, som man sees af følgende Indskrift paa en Steen over Dørren ud til Haven:

Anno . 1585 . lod . jeg Karen . Gyldenstjerne . sallig . Holger . Rosenkrantz . thil . Voller . dette . Høvs . opbygge . i . mit . Ende . Seede . thil . mine . thio . Sønner . Otte . Christoffer . Rosenkrantz . och . Frederik . Rosenkrantz . Beste . God . Almægtigste . bevare . os . at . vi . maa . leve . wdi . Guds . Frøcht . Amen .

Efter Fru Karens Død deelttes Gaardene saaledes at den ældste Søn, Otte Christoffer, fik Voller, den yngste, Frederik, derimod Rosenvold og det ubetydelige Stjernholm ved Horsens, der kun var en Lystgaard, saa, at lige uden Jordtillæg. Frederik Rosenkrands blev Kammerjunker hos Kong Christian den Fjerde og var 1602 forlehnet paa Livstid med Stouby Sogns Kongetiende; han havde den Ulykke at en Hofdame, Rigborg Brokkenhuus, ved ham blev Moder til en Søn, og den endnu større at hendes Fader, Laurids Brokkenhuus til Eggestov, paa ingen Maade vilde tillade et Uægteskab imellem dem, da han formodede at egentlig Kongen var den Skyldige. Efter de da bestaaende strænge Love dømedes den 15de Octbr. 1599 Frederik Rosenkrands, — som var flygtet, men bleven udliveret af Magistraten i Hamborg, — til at miste sine to Fingre og være æreløs, Frøkenen til at indespærres sin Livstid, hvilket man i hiin Tid kaldte at indmures. Rosenkrands fik Tilladelse til at gaae i kejserlig Tjeneste og stride imod Tyrken, for saaledes at affone sin Brøde, — en dengang ganske almindelig Bod, — blev 1601 af sin Oberst anbefalet til Benaadning, i Betragtning af at han førte sig vel op og kjæmpe tappert mod Christenhedens Fiender, men erholdt et haardt Svar af Kongen den 22de April 1602, hvori Ansøgningen aflaaes og han kaldes: „offenbarer zu Recht überwundener Schelm,“ „an Ehren gescholten,“ „seiner hochsträflichen Verbrechenung

*) Et temmeligt lignende Sagn fortælles om det nærliggende Gravngaard ved Stouby Kirke, hvor Ravnet Guldsko tillægges Hr. Erland Limbek; Fornavnet Erland var især rigt netop almindeligt i Familien Kalf, men forekommer ellers aldrig i Familien Limbek.

ROSENVOLD

forhen Staxevoild, i Jylland, opført 1585.

wegen öffentlich zu Recht von Ehren erkannt“; endnu samme Aar døde han i Mähren af et Saar i Haanden. Der fortælles rigtigtnok at Frederik Rosenkrands's Søn ved Kongens Medvirksomhed arvede Faderens Fordegods, men dette berører vistnok paa en Misforstaaelse; Rosenvoild faldt i det Mindste til hans Broder, Otto Christoffer, der iforveien eiede Voller og ligeledes var Kammerjunger hos Christian den Sjerde. Han ægtede 1592 Gissle Maurids Datter Podebuss, men efter deres Død var der saa stor Gjæld at Sønnen Solger Ørtesen Rosenkrands og Svigersønnen Hans Pogwiff til Damsbo solgte baade Voller og Rosenvoild efter Børgens og de nærmeste Frænders Raad, thi Solger Rosenkrands var endnu kun 20 Aar gammel. Den bekendte Fru Ellen Marsviin, Christian den Sjertes Svigermoder, kjøbte begge Dele den 24 Oct. 1621 og betalte for Bygningerne paa Rosenvoild 1500 Rdl. Species, for Aal, Enemærke og Enemærke Skov 5,500 Rdl. Species, for Fordegodsjet 60 Rdl. Species pr. Tde Hartkorn, for Guld, Sølv og Løssore paa begge Gaarde 20,000 Rdl. Species. Den 10 April 1624 tog hun efter behørigt Proclama Kongens Laasbrev paa begge Godserne, men maatte desuagtet i Aaret 1631 udholde en Proces om denne Handel, idet Rosenkrands paastod dens Ugjældighed paa Grund af at han havde været mindreaarig, men hun tabte aldeles sin Sag ved Herredagsdommen af 15 Juni 1631.

Dengang denne Dom faldt havde Fru Ellen Marsviin allerede maattet afstaae begge Gaardene til sin Datter, Kirstine Munk, Kongens Gemalinde, som derfor af Rosenkrands er indstævnet tilligemed Moderen. Kongen havde, som bekendt, denne sin Gemalinde mistænkt for Utroskab og befalede hende 1630 for Fremtiden at opholde sig paa Voller, hvilken Gaard tilligemed Rosenvoild han lod Fru Ellen afstaae til Datteren, med hvad Ret er vausteligt at indsee, da det var Moderens Eiendgm, som hun selv havde kjøbt, betalt og faaet Skjøde paa; men i sin Egenstaa som Børge for de Born, han havde med Kirstine Munk, tillod Kongen sig mere end een Gang saadanne mærkelige Indgreb i dennes og hendes Moders Raadighed over deres Gods. Fru Ellen Marsviin afstod høist ugjerne — og først efter gjentagne Paamindelser — Gaardene og bortførte saameget som muligt af Løseret og Husene, forinden hun overleverede dem til Datteren. Kirstine Munk tilbragte nu her sin øvrige Levetid, udmærkede sig ved sin Gudsfrugt og store Godgjørethed, men forte tillige en pragtfuld Husholdning, saaledes som det sømmede sig for en Konges Gemalinde; efter Moderens Død var hendes Titel, saaledes som den oplæstes i hendes Rigsprædiken: Grevinde til Slesvig Holsteen, Fru til Taasinge, Voller, Ellensborg, Rosenvoild, Lundegaard, Veilegaard, Kellinge, Lybrønd og Lurs. Da Kong Christian var død, forbød hans Efterfølger hende at falde sig Grevinde til Slesvig Holsteen, hvortil hun ingen anden Himmelf havde end at Christian den Sjerde i sine Breve kaldte hende saaledes, men dette Forbud

agtedes ikke. Under Krigen mod de Svenske var hendes Gods fritaget for Indquartering, en Folge af Corfiz Ulfelds Indskydelse hos Carl Gustav, og de Omboende benyttede denne gunstige Omstændighed til at flygte derhen med deres bedste Sager. Denne Herlighed varede dog ikke længere end til Polakkerne trængte de Svenske bort, thi disse Venner huserede som bekendt værre end de arrigste Fiender og sparede naturligviis ikke Rosenvoilds Bønder mere end alle andre; endnu for saa Aar siden vistes i Skoven ved Gaarden en hundeg, hvori en Kone i hiin Trængselstid havde sin Bolig; i Starerode Skov i den saakaldte Ørendal finder man et andet Mindesmærke fra denne Periode, nemlig en dyb Grube, som benævnes Polakhullet, hvor Bønderne nedgravede en stor Mængde af dem ihjelslagne Polakker.

Fru Kirstine Munk døde den 19de April 1653 og blev begravet i St. Knuds Kirke i Odense med stor Pragt. Voller og Rosenvoild bleve efter hendes Død solgte og den Sidste uden Tvivl kjøbt af Geheimeraad Henrik Rangau til Schöneweide, Aagaard, Møgelshøj og Jendgaard, Rigsråd, Ridder af Elephanten, Assessor i Statscollegiet og Høiesteret, Stiftamtmand i Aarhus og Amtmand over Stjernholms Amt, efter hvis harnløse Død i Aaret 1674 det tilfaldt hans Brodersøn, Kammerherre Henrik Rangau til Skildstrup og det halve Hamelmoose, som døde ugift 1687 og arvedes af Broderen, Grev Otto Rangau til Åsdal, der ialt eiede 8 Godser, nemlig: Allesløv, Åsdal, Aunsbjerg, Vollerup, det halve Hamelmoose, Marsviinlund, Rosenvoild og Verbygaard, var Geheimeraad, Kammerherre og hvid Ridder samt bleven optaget i den danske Grevestand 1671; han døde i sit 87de Aar 1719. Han er uden at Tvivl den vældige Jæger, der endnu særdes i Skovene ved Rosenvoild den Dag i Dag og strækker Stattegraverne saavel som Skovtyvene. — Hans Søn, Grev Frederik Rangau til Rosenvoild, var Generalmajor og tog Deel i alle de Danstes Felttog, ude og hjemme, i det 18de Aarhundredes Begyndelse; han døde ugift 1726, hvorefter Rosenvoild faldt til hans eneste Broder, Grev Christian Rangau, der blev Geheimeraad, Vicestatthalder i Norge, Kammerherre, Ridder af Elephanten og Ordenen de l'union parfaite, og ialt eiede 9 Godser, nemlig: Åsdal, Barløse, Bræhestborg, Gundestedgaard, Hamelmoose, Kraustrup, Rosenvoild, Stovgaard og Voldberg; som Modsetning til sin Fader var han, fortælles der, en saa stor Elsker af Videnskaberne at han endog saa paa Jagten beskæftigede sig dermed, og i Besiddelse af et udmærket Bibliothek; han døde 1771. I Aaret 1756, den 10 Septbr., oprettede han med kongl. Tilladelse et saakaldet Greveligt Societets eller Præcipuum af endeel af sine Eiendomme; dette Rangau'ske Grevelige Præcipuum skal arves med agnatisk-cognatisk Succession i den Rangau'ske Familie, paa Mandes og Qvindens, saalænge den er til, samt efter dens Afgang falde til Kongen; det bestod oprindelig af 3 Godser med over 1235 Td. Hartkorn, nemlig:

ROSENVOLD

forhen Staxe vold, i Jylland, opført 1585.

1. Rosenvold i Stouby Sogn, Bjerre Herred, udgjorde:

Sri Hovedgaardstart, Ager og Eng . . .	25	Ed.	7	St.	2	Edr.	2	Alb.
Stovslyd	3	—	3	—	2	—	1	—
Tiender, Stouby Sogns Kirketiende matr. for	39	—	4	—	—	—	—	—
Hornum Sogns Kirketiende og Kirke-								
jord, matr. for	8	—	5	—	2	—	2	—
Bøndergods, Ager og Eng	301	—	—	—	3	—	—	—
Stovslyd	3	—	5	—	2	—	—	—
Møllelyd	6	—	3	—	—	—	—	—
Ialt Hartkorn af alle Slags 389 Ed. 2 Alb.								

2. Asdal i Asdal Sogn, Horns Herred i Bendshøvel, udgjorde:

Sri Hovedgaardstart, Ager og Eng . .	148	Ed.	4	St.	2	Fdk.	1	Alb.
Stovslyd	3	—	4	—	1	—	1	—
Møllelyd	1	—	4	—	3	—	—	—
Tiender, Asdal Sogns Kongetiende . . .	12	—	—	—	—	—	—	—
ditto Kirketiende	12	—	—	—	—	—	—	—
Horns Sogns Kirketiende	13	—	—	—	—	—	—	—
Bøndergods, Ager og Eng	333	—	1	—	3	—	4	—
Stovslyd	3	—	4	—	2	—	2	—
Møllelyd	1	—	—	—	2	—	—	—
Ialt Hartkorn af alle Slags 529 Ed. 4 St. 2 Fdk. 1½ Alb.								

3. Det halve Sammelmoose i Thise Sogn Benneberg Herred i Bendshøvel udgjorde:

Sri Hovedgaardstart, Ager og Eng . . .	30	Ed.	3	St.	1	Fdk.	½	Alb.
Møllelyd	8	—	4	—	—	—	—	—
Tiender, Lørslev Sogns Kongetiende . .	52	—	—	—	—	—	—	—
Bøndergods, Ager og Eng	184	—	3	—	2	—	2	—
Ialt Hartkorn af alle Slags 245 Ed. 2 St. 3 Fdk. 2½ —								

4. Doldberg Strøgods i Ringkjøbing Amt udgjorde:

Bøndergods	43	Ed.	3	St.	1	Fdk.	1	Alb.
----------------------	----	-----	---	-----	---	------	---	------

5. Det sjællandske Strøgods i Kjøbenhavns og Sors Amter udgjorde:

Bøndergods	29	Ed.	2	St.	1	Fdk.	1	Alb.
----------------------	----	-----	---	-----	---	------	---	------

Landgilden af det hele Fideicommiss beløb sig til: 18 Ed. 6 St. Rug, 453 Ed. 6 St. 3 Fdk. Byg, 106 Ed. Havre, 52 Ed. Meel, 14½ Fjerd. 18 Rpd. Smør, 2 Faar, 14 Lam, 45 Gæs, 146 Høns, 400 Flynder og 1098 Rdl. 2 Mk. i Penge; heraf svarede Rosenvold alene 16 Ed. Rug, 50 Ed. 2 Ftr. Byg, 52 Ed. 4 St. Havre, 12½ Fjerd. Smør, 1 Faar, 2 Lam, 54 Høns

og 441 Rdl. 2 Mk. 3 sk i Penge; dets Bøndergods laae onspredt i det nuværende Veile og Standerborg Amter.

Efter Gehelemeraadens Død tiltraadte hans Sønnesøn, Grev Christian Frederik Kanguu, Fideicommissgodset, og efter dennes Død i Aaret 1782 hans Farbroder, Grev Carl Adolph Kanguu til Brahesborg, Kammerherre, Stiftamtmand og hvid Ridder, som døde barnløs 1814, og derefter dennes Proder, Grev Frederik Siegfried Kanguu til Frederikslund, Brahesborg og Stovgaard, General, Kammerherre og hvid Ridder; denne døde 1822, hvorefter hans ældste Søn, Grev Christian Jens Kanguu til Allegaard, Major, arvede Fideicommissgodset og bosatte sig 1817 paa Rosenvold, den første Eier af denne Familie, som havde sættet Bo paa den gamle Gaard, der nu blev forandret overeensstemmende med Tidens Fordringer, hvilket efter Grevens Død hans Enke forfattede; deres ældste Søn, Grev Frederik Christian Kanguu, Prem. Lieut. i Livvagtten, er nuværende Besidder og beboer siden Moderens Død ligeledes Gaarden.

Med Auktionen over Stjerrildgaard i Aaret 1789 tilkjøbte Grev Carl Adolph Kanguu sig 39 Ed. 1 St. 1 Fdk. 1 Alb. Hartkorn i Bjerre Herred for 4934 Rdl. og fik Aaret efter lgl. Bevilling til at lægge det ind under Stamhuset og derimod at sælge 55 Ed. 3 St. 2 Fdk. 2 Alb. af det Strøgods, som laae ubeleiligt. 1793 erholdt samme Besidder Tilladelse til at afhænde Asdal og Samelmoose imod at deponere Kjøbsummen — 77,180 Rdl. — som Fideicommisscapital, og denne blev 1815 ved Salget af noget Strøgods forøget til 86,000 Rdd. Sølv. — Rosenvold, som er det eneste tilbageblevne Gods, udgjør nu efter den gl. Matr. fri Hovedgaardstart 25 Ed. 7 St. 2 Fdk. 2 Alb.; Stovslyd 3 Ed. 5 St. 2 Fdk. 1 Alb.; Stouby Sogns Kirketiende, matr. for 39 Ed. 4 St. af 420 Ed. Hartkorn; af Hornum Sogns tiende-lydende Hartkorn Kirketienden af 54 Ed.; Bøndergods 261 Ed. 7 St. 2 Fdk., Stovs- og Møllelyd 8 Ed. 6 St. 2 Fdk. 1 Alb., beliggende i Bjerre, Hattling og Nim Herreder, hvoraf Landgilden 1838 var 792 Rdd. 4 Mk. 2½ sk, 3 Ed. 6 St. Rug, 49 Ed. Byg, 4 Ed. Havre, 4 Fjerd. Smør, 6 Lam, 10 Gæs, 76 Høns, 440 Rg, 36 korte Keiser, 6 lange Keiser, 21 Brevreiser, 42 Søreiser, 952 Ugedage. — Stouby Sogns Tiende var accorderet meget forskjelligt, men beløb sig i almindelige Aaringer til 10—11 Mk. pr. Edr. Hartk., Hornum Sogns Kirketiende til 14—15 Mk. pr. Ed. Hartkorn. — Efter den nye Matr. har Rosenvold 33 Ed. Hartkorn Hovedgaardstart og 305 Ed. Hartkorn Bøndergods. — Gaardens Areal er over 350 Ed. Land Ager og Eng, 500 Ed. Land Stov, samt paa Bønderjorderne 600 Edr. Land Stov. Brandet bliver næsten altid solgt ved Auktion paa Roden, og da der aarligten afhændes et meget betydeligt Dvantum, have endeel Træhandlere etableret sig i Sognet, hvilke da indkjøbe Træet paa Stedet og siden selv sælge det til Kjøbenhavn eller til Bønderne.

